

Algemeen deel

Aanleiding tot dit voorstel

De Wet introductie premiepensioeninstellingen is per 1-1-2011 in werking getreden. De toezichthouders DNB en AFM hebben in de loop van 2011 van verschillende marktpartijen vergunningaanvragen ontvangen en deze in behandeling genomen. De voorgestelde bedrijfsmodellen zijn getoetst en inmiddels is een aantal vergunningen verleend. In dit eerste jaar hebben toezichthouders en marktpartijen intensief contact gehad en waardevolle ervaringen opgedaan met de uitwerking van PPI-bedrijfsmodellen in de praktijk.

De opgedane inzichten hebben er toe geleid dat de toezichthouders zorgen hebben geuit over de toereikendheid van de bij wet gestelde (generieke) eisen aan het minimaal beschikbare eigen vermogen en aan de eisen die gelden voor de scheiding van vermogens die strekken tot het veilig stellen van vorderingen van deelnemers en pensioengerechtigden. De zorg ten aanzien van beide aspecten houdt verband met de operationele risico's die zich in verband met een premiepensioeninstelling zouden kunnen voordoen.

De zorgen van de toezichthouders zijn ook verwoord in de wetgevingsbrieven 2011 van DNB en AFM. In mijn reactie aan u op deze brieven heb ik aangegeven dat de zorgen zouden worden onderzocht (Kamerstukken II, 32545, nr. 55). De resultaten van dit onderzoek - waarbij ook de toezichthouders en een aantal marktpartijen betrokken zijn geweest - worden hieronder verantwoord en leiden tot het voorstel de vermogenseisen voor een premiepensioeninstelling aan te scherpen en de eisen aan het scheiden van vermogens binnen een premiepensioeninstelling meer precies en met gerichte verwijzing te verwoorden.

De verkregen inzichten zijn ontstaan in een omgeving waarin - na de ervaringen in de financiële crisis - het risicobewustzijn groter is geworden. Dit krijgt momenteel zijn beslag in een bredere reeks aan maatregelen die beogen het functioneren en het toezicht op financiële markten en instellingen te versterken. Zo wordt ook de regelgeving voor beleggingsinstellingen - die als voorbeeld gold bij de vormgeving van de regelgeving voor premiepensioeninstellingen - aangescherpt. Ook speelt bij het risicobewustzijn uitdrukkelijk mee dat de gelden die worden toevertrouwd aan premiepensioeninstellingen voorzien in een belangrijk deel van het inkomen na pensionering en individuele werknemers geen keuze laat ten aanzien van de uitvoerder. Deze omstandigheden vragen - net als bij andere pensioenuitvoerders - om extra prudentie en alertheid in het toezicht op premiepensioeninstellingen.

Vermogenseisen

Premiepensioeninstellingen kennen specifieke operationele risico's die gezien de beperkte ervaring met de dienstverlening van deze nieuwe pensioenuitvoerders in de praktijk ex-ante lastig zijn te kwantificeren. Nu een geharmoniseerd Europees prudentieel toezichtkader dat is toegespitst op de uitvoering van Defined Contribution-pensioenregelingen, waarin de premiepensioeninstelling voorziet, vooralsnog ontbreekt, is er bij de inrichting van de toezichtwetgeving voor premiepensioeninstellingen voor gekozen aansluiting te zoeken bij de vermogenseisen aan beleggingsinstellingen, aangezien de karakteristieken van de beide financiële ondernemingen grote overeenkomsten vertonen. Inmiddels is gebleken dat de

specifieke pensioendoelstelling die is gekoppeld aan de vermogensopbouw additionele waarborgen vergt ter mitigering van o.m. de operationele risico's.

De specifieke vormgeving van een bedrijfsmodel kan (eveneens) tot extra risico's leiden. Bovendien leidt de eerder genoemde richtlijn inzake beheerders van alternatieve beleggingsinstellingen ertoe dat de systematiek van de vermogensbeheerders die worden gesteld aan beleggingsinstellingen wordt gewijzigd. Naast een minimaal vereist eigen vermogen dat bij aanvang en doorlopend aanwezig moet zijn in de onderneming, worden additionele vermogensbeheerders gesteld ter dekking van risico's die zich voordoen bij de bedrijfsuitoefening. Dit additioneel vermogen dat wordt gevraagd in verband met de solvabiliteit van een beleggingsinstelling wordt uitgedrukt in een percentage van het beheerd vermogen en een verzekeringsdekking tegen beroepsaansprakelijkheidsrisico's.

De nieuwe inzichten ten aanzien van de inrichting van de vermogensbeheerders voor beleggingsinstellingen zijn in het onderstaande voorstel meegenomen. De structuur van de additionele vermogensbeheerders is overgenomen (percentage van beheerd vermogen en een beroepsaansprakelijkheidsverzekering), maar vanwege de bijzondere risico's die gepaard gaan met pensioenuitvoering zijn de bedragen hoger vastgesteld dan voor beleggingsinstellingen. Omdat bij gebrek aan ervaringscijfers een meer precieze calibratie van risico's thans niet mogelijk is, worden deze maatregelen voorgesteld, vooruitlopend op een meer geavanceerd risicomodel voor premiepensioeninstellingen dat kan worden ontwikkeld wanneer door nationale en Europese toezichthouders gedurende langere tijd ervaring zal zijn opgedaan met deze pensioenuitvoerders die zich toelagen op de uitvoering van Defined-Contribution pensioenregelingen.

Voorgesteld wordt premiepensioeninstellingen te verplichten een bedrag van EUR 500.000 aan te laten houden als minimaal vereist eigen vermogen (in plaats van de huidige verplichting die EUR 225.000 bedraagt) + een toetsingsvermogen welke 0,2% van de waarde van het beheerde pensioenvermogen bedraagt + (naar keuze) een beroepsaansprakelijkheidsverzekering (BAV) of een aanvulling op het toetsingsvermogen van 0,1% van de waarde van het beheerde pensioenvermogen ter dekking van aansprakelijkheidsrisico's.

Het bedrag van EUR 500.000 is naar verwachting voldoende om de risico's, ook in de opstartfase van de onderneming, te dekken. Tegelijkertijd is dit bedrag naar verwachting niet prohibitief voor kleine nieuwe toetreders. Het percentage van 0,2% van de waarde van het pensioenvermogen onder beheer is in aanvulling op het basisbedrag van EUR 500.000 en wordt berekend over het volledige pensioenvermogen dat in beheer is toevertrouwd. Het element ter dekking van aansprakelijkheidsrisico's kan naar keuze van de premiepensioeninstelling ofwel een beroepsaansprakelijkheidsverzekering (BAV), ofwel een percentage van de waarde van het beheerde pensioenvermogen zijn. Indien voor een beroepsaansprakelijkheidsverzekering wordt gekozen zal de polis een dekking moeten verlenen voor claims ter waarde van 0,75 % van de waarde van het beheerde pensioenvermogen, met een minimum van € 2 mln en een maximum van € 20 mln, of een vergelijkbare voorziening (onvoorwaardelijke garantstelling door een bank) moeten zijn. De BAV of bankgarantie moet bovendien voorzien in dekking van 1 % van het beheerd vermogen voor het totaal van de claims per jaar, met een minimum van € 2,5 mln en een maximum van € 25 mln. Het betreft hier overigens niet aansprakelijkheid voor claims die volgen uit een onjuiste bemiddeling in eventuele aanvullende verzekeringen; op grond van artikel 4:75 Wft is hiervoor een separate verzekering noodzakelijk. Als alternatief voor de

hierboven beschreven BAV kan worden gekozen voor een aanvulling op het toetsingsvermogen via een percentage van de waarde van het beheerde pensioenvermogen: 0,1 % van de waarde van het beheerde pensioenvermogen.

Vermogensscheiding

De eisen die worden gesteld aan het scheiden van vermogens van een premiepensioeninstelling (het eigen vermogen en een of meerdere pensioenvermogens) hebben tot doel de vorderingen van deelnemers en pensioengerechtigden adequaat te beschermen. Zij beogen te voorkomen dat deelnemers en pensioengerechtigden worden geconfronteerd met financiële risico's die geen deel uitmaken van de afspraken in de uitvoeringsovereenkomst tussen bijdragende onderneming en premiepensioeninstelling inzake de kosten die ten laste van het pensioenvermogen kunnen worden gebracht. Hierbij kan worden gedacht aan financiële risico's die behoren te berusten bij deelnemers of pensioengerechtigden in andere pensioenvermogens, werknemers van de premiepensioeninstelling, andere crediteuren van de premiepensioeninstelling (hierna: derden-schuldeisers) of de premiepensioeninstelling (en haar aandeelhouders) zelf. De toezichthouders hebben zorgen geuit ten aanzien van de effectiviteit van het instrument dat thans wordt ingezet om de vorderingen van deelnemers en pensioengerechtigden veilig te stellen tegen verhaal door anderen, de rangregeling van artikel 4:71a Wft. De zorgen hebben betrekking op de vraag of deze rangregeling pensioenvorderingen van deelnemers en pensioengerechtigden adequaat beschermt in een situatie dat het totale vermogen van een premiepensioeninstelling toereikend is (buiten een surseance van betaling of faillissement) door derden-schuldeisers verhaal op het vermogen van de premiepensioeninstelling wordt gezocht. Bovendien menen de toezichthouders dat de beschrijving van de vorderingen in verband met het beheer van de pensioenregeling en de bewaring van het pensioenvermogen dermate ruim is dat daaronder mogelijk ook vorderingen kunnen worden begrepen waarvoor in de uitvoeringsovereenkomst tussen bijdragende onderneming en premiepensioeninstelling niet expliciet is voorzien dat deze ten laste kunnen worden gebracht van het pensioenvermogen. In dat kader gaven de toezichthouders bovendien aan dat zij de bescherming van de pensioenvermogens zouden willen verbeteren door premiepensioeninstellingen te verplichten om de hen toevertrouwde pensioenvermogens in bewaring te geven bij een pensioenbewaarder (als bedoeld in artikel 4:71b Wft). Thans worden alleen pensioenvermogens die vanwege een uitzonderlijk beleggingsbeleid reële financiële besmettingsrisico's kunnen meebrengen voor rechthebbenden in de andere pensioenvermogens verplicht ondergebracht bij een pensioenbewaarder.

Het verrichte onderzoek wijst uit dat de bewoordingen van de rangregeling van artikel 4:71a en de toelichting daarop inderdaad ruimte laten voor discussie over de toepasselijkheid van de rangregeling in de situatie dat het totale vermogen van een premiepensioeninstelling toereikend is en een derde-schuldeiser verhaal zoekt voor een vordering op de premiepensioeninstelling. Ook blijkt de beschrijving van de vorderingen in verband met het beheer van de pensioenregeling en de bewaring van het pensioenvermogen dermate ruim dat niet kan worden uitgesloten dat daarin een zelfstandige rechtsgrond kan worden gevonden door derden-schuldeisers voor het verhaal op een pensioenvermogen van vorderingen die op enigerlei wijze met het beheer van een pensioenregeling of de bewaring van een pensioenvermogen in verband zijn te brengen. Dit laatste is uitdrukkelijk niet beoogd.

Vastgesteld werd dat de bescherming van rechten van deelnemers en pensioengerechtigden kan worden verbeterd door de wettelijke rangregeling meer in lijn te brengen met de rangregeling zoals deze geldt voor beleggingsfondsen (4:45 Wft). Het eerste lid van die regeling, waarin is vastgelegd welke vorderingen op het vermogen van het fonds kunnen worden verhaald, geldt zowel in een situatie dat het totale vermogen van een premiepensioeninstelling toereikend is als in een situatie dat dit vermogen ontoereikend is (bij een surseance van betaling of een faillissement). Die bepaling heeft tot gevolg dat derden-schuldeisers zich ter voldoening van hun vorderingen uitsluitend op het eigen vermogen van de beheerder van het beleggingsfonds kunnen verhalen, maar het fondsvermogen zelf, dat toekomt aan eenieder die een recht van deelneming heeft in het fonds, niet kunnen aantasten. Ook werd vastgesteld dat de kosten die wel ten laste mogen komen van het pensioenvermogen, omdat de uitvoeringsovereenkomst tussen bijdragende onderneming en premiepensioeninstelling expliciet in de doorbelasting van die kosten op het pensioenvermogen voorziet, meer specifiek geduid dienen te worden, bijvoorbeeld door naar de kostenregeling in die uitvoeringsovereenkomst te verwijzen. Hierbij is nog van belang te constateren dat de rangregeling - die primair relevant is voor derden-schuldeisers die verhaal voor hun vorderingen zoeken - de beschikkingsbevoegdheid van de premiepensioeninstelling over al haar vermogensbestanddelen onverlet laat. Voor een effectieve bescherming van de rechten van deelnemers en pensioengerechtigden dient daarom te worden gewaarborgd dat de premiepensioeninstelling haar beschikkingsbevoegdheid over al haar vermogensbestanddelen gebruikt op een wijze die in overeenstemming is met de rangregeling. Eisen die worden gesteld aan de bedrijfsvoering van de premiepensioeninstelling kunnen hieraan bijdragen. Daarom worden de eisen aan de inrichting aan de bedrijfsvoering van de premiepensioeninstelling, welke bij of krachtens de artikelen 3:17, eerste en tweede lid, en 4:14, eerste en tweede lid, van de Wft zijn gesteld, verduidelijkt. Een rangregeling is bij wet voorzien en brengt geen of weinig kosten mee voor haar gebruikers.

Als alternatief voor een bescherming van rechten van deelnemers en pensioengerechtigden in een situatie dat het totale vermogen van een premiepensioeninstelling toereikend is door eerdergenoemde rangregeling zijn de consequenties en wenselijkheid van een verplichting tot het onderbrengen van alle pensioenvermogens bij een (of meerdere) pensioenbewaarder(s) onderzocht. Geconstateerd werd dat het gebruik van dit instrument tot een nog meer robuuste bescherming van rechten van deelnemers en pensioengerechtigden in de situatie dat het totale vermogen van een premiepensioeninstelling toereikend is zou leiden, aangezien de premiepensioeninstelling met de overgang van de eigendom van het pensioenvermogen naar de pensioenbewaarder(s) ook de beschikkingsbevoegdheid over dat vermogen uit handen zou geven en daarmee niet langer in staat zou zijn buiten surseance van betaling of faillissement in weerwil van een wettelijke rangregeling te handelen. De toezichthouders gaven aan dat zij een enkele pensioenbewaarder welke meerdere pensioenvermogens bewaard in combinatie met de rangregeling de meest robuuste bescherming vinden. Het verplicht stellen van het gebruik van een (of meerdere) pensioenbewaarder(s) brengt echter volgens de regering belangrijke operationele bezwaren met zich, hetgeen ook tot uitdrukking zal komen in de uitvoeringskosten van pensioenregelingen. Het gebruik van een pensioenbewaarder (waarbij al dan niet een of meerdere pensioenvermogens kunnen worden ondergebracht) noodzaakt tot het opzetten van een extra rechtspersoon dan wel verschillende rechtspersonen waarin (telkens) een eigen vermogen moet worden ingebracht, waarvoor nieuwe bestuurders moeten worden gezocht, waarvoor bestaande contracten moeten worden herzien dan wel nieuwe contracten

moeten worden aangegaan (ook met derden, zoals wederpartijen bij het aangaan van beleggingstransacties) in verband met de bijzondere verantwoordelijkheden van en de interactie tussen premiepensioeninstelling en pensioenbewaarder en waarvoor onder meer extra rapportages en accountantscontroles moeten worden ingeregeld. Gelet op de naar verwachting van de regering adequate bescherming van een aangepaste rangregeling in combinatie met een verduidelijking van de eisen aan de bedrijfsvoering van de premiepensioeninstelling en gelet op de operationele en financiële bezwaren die aan een generieke verplichting tot het onderbrengen van pensioenvermogens in (een of meerdere) pensioenbewaarders zijn verbonden wordt op dit onderdeel voor een aangepaste rangregeling gekozen.

Artikelsgewijs

Wijzigingen in de Wet financieel toezicht

Artikel I

De Wet op het financieel toezicht wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 3:57 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt "of verzekeraar" vervangen door: , premiepensioeninstelling of verzekeraar.
2. In het tweede lid, eerste volzin, wordt "en verzekeraars" vervangen door: premiepensioeninstellingen en verzekeraars.
3. In het derde lid, eerste volzin, wordt na "elektronischgeldinstelling" ingevoegd: , premiepensioeninstelling.
4. In het zevende lid wordt na "clearinginstelling," ingevoegd: premiepensioeninstelling.

Toelichting:

Naast de verplichting om bij aanvang en doorlopend te beschikken over een minimumbedrag aan eigen vermogen moet een premiepensioeninstelling voldoende solvabel zijn, tevens met het oog op minder gunstige omstandigheden waarin een financiële onderneming zich zou kunnen bevinden. De solvabiliteitseis voor premiepensioeninstellingen dient ter dekking van schommelingen (als gevolg van de verwezenlijking van risico's) gedurende de bedrijfsuitoefening. Met toepassing van het tweede lid wordt bij algemene maatregel van bestuur invulling gegeven aan het solvabiliteitsvereiste voor premiepensioeninstellingen. Door premiepensioeninstellingen tevens onder de reikwijdte van het derde lid te brengen wordt verduidelijkt wat de aard van de solvabiliteitseis is. Het solvabiliteitsvereiste, uitgedrukt in een toetsingsvermogen, dient onder andere ter dekking van het operationeel risico. Aangezien premiepensioeninstellingen als aanbieder van het financiële product premiepensioenvordering onder de reikwijdte van het begrip financiële dienstverlener zijn te begrijpen en daarom tevens kwalificeren als financiële onderneming is de meldingsverplichting van het vijfde lid eveneens van toepassing. Tevens worden

premiepensioeninstellingen onder de reikwijdte van het zevende lid gebracht, waardoor aan DNB de bevoegdheid wordt toegekend om op aanvraag ontheffingen te verlenen.

B

In artikel 3:267c, eerste lid, wordt na "3:53, eerste, tweede en zesde lid," ingevoegd: 3:57, eerste, tweede en zevende lid,.

Toelichting:

Evenals wanneer een premiepensioeninstelling niet voldoet aan de vereisten aan het eigen vermogen of aan het beleggingsbeleid, wordt met dit artikel voorgesteld aan DNB de bevoegdheid toe te kennen om ook bij onvoldoende solvabiliteit van de premiepensioeninstelling de vrije beschikking over de activa te beperken.

C

Artikel 4:71a wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid komt te luiden:

1. Onverminderd het vijfde lid dient het pensioenvermogen uitsluitend tot voldoening van vorderingen die voortvloeien uit:

a. kosten die verband houden met het beheer over de pensioenregeling en het bewaren van het pensioenvermogen en die volgens de overeenkomst bedoeld in artikel 4:71c, eerste lid, ten laste kunnen worden gebracht van het pensioenvermogen;

b. rechten van pensioendeelnemers en pensioengerechtigden.

2. Het tweede lid komt te luiden:

2. Indien het pensioenvermogen bij vereffening ontoereikend is voor voldoening van de vorderingen, dient het pensioenvermogen ter voldoening van de vorderingen in de volgorde van het eerste lid.

3. Onder vernummering van het derde lid tot vijfde lid wordt een derde lid (nieuw) ingevoegd, luidende: In afwijking van het eerste lid zijn andere vorderingen verhaalbaar op het pensioenvermogen indien vaststaat dat de in het eerste lid bedoelde vorderingen zullen kunnen worden voldaan en dat in de toekomst dergelijke vorderingen niet meer zullen ontstaan, naar evenredigheid van elke vordering, behoudens de door de wet erkende redenen van voorrang.

4. Na het derde lid wordt een vierde lid ingevoegd, luidende: indien de in het eerste lid bedoelde vorderingen niet volledig uit het pensioenvermogen kunnen worden voldaan, dient het vermogen van de premiepensioeninstelling eerst ter voldoening van de vorderingen in de volgorde van het eerste lid en vervolgens van de overige vorderingen, naar evenredigheid van elke vordering, behoudens de door de wet erkende andere redenen van voorrang.

Toelichting:

De wijzigingen in het eerste en tweede lid hebben allereerst tot doel de wettelijke rangregeling voor premiepensioeninstellingen meer in lijn te brengen met de rangregeling zoals deze geldt voor beleggingsfondsen (4:45 Wft). Dit opdat rechten van deelnemers en pensioengerechtigden, niet alleen in een situatie dat het totale vermogen van een premiepensioeninstelling ontoereikend is (bij een surseance van betaling of een faillissement), maar ook wanneer het totale vermogen van een premiepensioeninstelling (wel) toereikend is voor het voldoen van ingediende vorderingen, worden beschermd tegen derden-crediteuren die verhaal zoeken. Met de wijzigingen wordt gewaarborgd dat in beide situaties geen andere (uitvoerings)kosten ten laste van het pensioenvermogen worden gebracht dan welke uitdrukkelijk zijn overeengekomen in de uitvoeringsovereenkomst tussen bijdragende onderneming en premiepensioeninstelling. Vorderingen van derden-schuldeisers dienen uitsluitend te worden voldaan uit het eigen vermogen van de premiepensioeninstelling dat omwille van de bedrijfsuitoefening wordt aangehouden. Als voorbeeld van uitvoeringskosten kunnen worden genoemd vergoedingen voor verrichtingen in de pensioenadministratie of voor transactiekosten gemaakt bij het aangaan van beleggingstransacties. Kosten vanwege eventuele juridische claims die worden ingediend bij de premiepensioeninstelling vanwege een verondersteld tekortschieten in de dienstverlening - bijvoorbeeld claims vanwege beleggingsbeleid dat niet in overeenstemming zou zijn met het prudent person beleggingsbeginsel- gelden niet als uitvoeringskosten.

In het tweede lid wordt verduidelijkt dat wanneer sprake is van een situatie van vereffening van schulden (als het totale vermogen van de premiepensioeninstelling ontoereikend is en er dus sprake zal zijn van een surseance van betaling dan wel een faillissement), de volgorde waarin de vorderingen op het pensioenvermogen kunnen worden verhaald relevant wordt. De vorderingen zullen moeten worden voldaan in de volgorde genoemd in het eerste lid. Uit het derde lid volgt dat pas na een volledige vereffening van schulden (dan immers zal pas vast komen te staan dat in de toekomst zodanige vorderingen niet meer zullen ontstaan) eventuele andere vorderingen kunnen worden voldaan uit het vermogen van een premiepensioeninstelling. In het vierde lid is geregeld dat in het geval het pensioenvermogen tekort schiet ter voldoening van vorderingen vanwege de in het eerste lid, onderdeel a, bedoelde kosten alsmede de rechten van deelnemers en pensioengerechtigden, deze vorderingen als eerste kunnen worden verhaald op het (eigen) vermogen van de premiepensioeninstelling. Deze situatie zal zich niet snel kunnen voordoen, omdat de waarde van de rechten van deelnemers en pensioengerechtigden in beginsel overeenkomt met de waarde van de activa in het pensioenvermogen (na aftrek van in het eerste lid, onderdeel a, bedoelde kosten). Slechts in een situatie van een langdurige premieachterstand zal de waarde van de rechten van deelnemers en pensioengerechtigden de waarde van de activa in het pensioenvermogen kunnen overtreffen. Uit artikel 29, eerste, derde en zevende lid, van de Pensioenwet volgt dat een premiepensioeninstelling in het geval van een premieachterstand (op zijn vroegst) drie maanden na de mededeling van de premieachterstand aan deelnemers en de werkgever de opbouw van pensioenaanspraken kan beëindigen door premievrijmaking. Uit het derde en zevende lid van dat artikel volgt dat de premiepensioeninstelling zo'n mededeling pas mag doen indien hij zich aantoonbaar heeft ingespannen om de achterstallige premie te innen. Aanspraken (op toekomstig pensioen) en rechten (reeds ingegane pensioenuitkeringen) die zijn opgebouwd voordat de werkgever de premiebetaling staakte, blijven in principe in stand. Uit artikel 29, vierde lid, van de Pensioenwet blijkt echter dat de premievrijmaking op zijn vroegst plaats heeft per de datum die vijf maanden voor het tijdstip van het informeren van de deelnemers is gelegen. Wanneer de premieachterstand langer dan vijf maanden heeft voortgeduurd, dan kunnen er dus

rechten zijn opgebouwd die niet door premiewaarden zijn gedekt waardoor een tekort in het pensioenvermogen is ontstaan. Dat deel van de vorderingen vanwege rechten van pensioendeelnemers en pensioengerechtigden die niet uit het pensioenvermogen kan worden voldaan zal - vanwege het vierde lid bij voorrang - ten laste worden gebracht van het (eigen) vermogen van de premiepensioeninstelling. De premiepensioeninstelling kan deze situatie vermijden door de premiebetalingen adequaat te volgen, zich adequaat in te spannen om de achterstallige premie te innen en zonodig deelnemers en werkgever tijdig te informeren als bedoeld in artikel 29, eerste lid, van de Pensioenwet en aldus te voorkomen dat een premieachterstand van langer dan vijf maanden ontstaat.

De wijzigingen in de bewoordingen van het eerste lid, onderdeel a, hebben tot doel te verduidelijken dat onder "vorderingen die verband houden met het beheer over de pensioenregeling en het bewaren van het pensioenvermogen" dient te worden verstaan uitvoeringskosten die ten laste van het pensioenvermogen worden gebracht vanwege een daartoe strekkende afspraak die onderdeel uitmaakt van een uitvoeringsovereenkomst tussen een bijdragende onderneming en een pensioenfonds als bedoeld in artikel 4:71c, eerste lid, van de Wft. Met de directe verwijzing naar de contractuele grondslag voor de doorbelasting van de uitvoeringskosten op het pensioenvermogen wordt beoogd de mogelijkheid tot verhaal door derden-schuldeisers op het pensioenvermogen uit te sluiten. Deze derden-schuldeisers kunnen uitsluitend verhaal zoeken op het eigen vermogen van de premiepensioeninstelling.

Artikel II

<PM Samenloopbepaling i.v.m. SOLV II en AIFMD>

Wijzigingen in het Besluit prudentiële regels Wft

Artikel I

Het Besluit prudentiële regels Wft wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 19 wordt als volgt gewijzigd:

- 1. Voor de tekst wordt de aanduiding "1." geplaatst.**
- 2. Er wordt een lid toegevoegd, luidende: de administratie, bedoeld in het eerste lid, van een premiepensioeninstelling is zodanig dat deze geen belemmering vormt of kan vormen voor de toepassing van de regeling van artikel 4:71a.**

B

Artikel 48, eerste lid, onderdeel q, komt te luiden:

q. EUR 500.000 voor een premiepensioeninstelling als bedoeld in artikel 3:53, eerste lid, van de wet;

Toelichting: Artikel 3:53 Wft hoeft niet te worden gewijzigd. Uit artikel 3:53, eerste lid, van de Wft volgt reeds voor de premiepensioeninstelling dat een minimumbedrag aan eigen vermogen moet worden aangehouden. De onderneming dient bij aanvang en daarna doorlopend te beschikken over dit minimumbedrag aan eigen vermogen. Artikel 3:53 van de Wet bevat de delegatiegrondslag om bij algemene maatregel van bestuur een kwantitatieve eis aan het eigen vermogen te stellen. Deze is uitgewerkt in artikel 48 Bpr. Het bedrag genoemd in onderdeel q van dat artikel wordt verhoogd van EUR 225.000 naar EUR 500.000.

C

Na artikel 63 wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 63a

1. De minimumomvang van het toetsingsvermogen van een premiepensioeninstelling als bedoeld in artikel 3:57, eerste lid, van de wet bedraagt twee tiende procent van het beheerde pensioenvermogen.

2. In aanvulling op het eerste lid beschikt een premiepensioeninstelling naar keuze over een:

a. beroepsaansprakelijkheidsverzekering of een daarmee vergelijkbare voorziening die haar aansprakelijkheid dekt wegens fouten, verzuimen of nalatigheden begaan in de uitoefening van haar beroep en voor gevallen op het grondgebied waarop de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte van toepassing is; voor een bedrag van tenminste vijfenzeventig honderdste procent van de waarde van het beheerde pensioenvermogen, met een minimum van EUR 2 miljoen en een maximum van EUR 20 miljoen per schadegeval, en tenminste een procent van de waarde van het beheerde pensioenvermogen, met een minimum van EUR 2,5 miljoen en een maximum van EUR 25 miljoen per jaar, voor alle schadegevallen gezamenlijk; of een

b. aanvulling op het toetsingsvermogen, bedoeld in het eerste lid, welke een tiende procent van de waarde van het beheerde pensioenvermogen bedraagt.

3. Tot het beheerde pensioenvermogen wordt gerekend het vermogen onder beheer van de premiepensioeninstelling met inbegrip van de delen van het vermogen waarvan zij de bewaring heeft uitbesteed aan een pensioenbewaarder.

Toelichting: Net als voor beheerders van beleggingsinstellingen wordt het solvabiliteitsvereiste, uitgedrukt in een aan te houden toetsingsvermogen, ter dekking van het operationeel risico gerelateerd aan de waarde van het beheerde pensioenvermogen. Tevens wordt, in analogie met beheerders van alternatieve beleggingsinstellingen, tot het aangaan van een beroepsaansprakelijkheidsverzekering of een aanvulling op het toetsingsvermogen verplicht.

D

In artikel 90, derde lid, wordt na "een beheerder van een instelling voor collectieve belegging in effecten", ingevoegd: , of een premiepensioeninstelling,.

Toelichting: Deze toevoeging betreft een technische wijziging die noodzakelijk is in verband met het instellen van een solvabiliteitsvereiste. In artikel 90, derde lid, wordt aangegeven welke kapitaalsbestanddelen het toetsingsvermogen mag bevatten en in welke mate de verschillende kapitaalsbestanddelen in aanmerking worden genomen voor het toetsingsvermogen.

E

Artikel 130 wordt als volgt gewijzigd:

1. Er wordt een lid toegevoegd, luidende:

5. De door een premiepensioeninstelling als bedoeld in artikel 3:72, eerste lid, van de wet te verstrekken staten omvatten uitsluitend:

a. een jaarrekening alsmede aanvullende financiële gegevens ten behoeve van het toezicht op de naleving van het Deel Prudentieel toezicht financiële ondernemingen van de wet;

b. andere gegevens ten behoeve van het toezicht op de naleving van de regels met betrekking tot:

1° het bedrag aan eigen vermogen ingevolge artikel 3:53 van de wet;

2° het beleggingsbeleid ingevolge artikel 3:267b van de wet.

2. In artikel 130, vijfde lid, onderdeel b, wordt, onder vernummering van sub 2° tot sub 3°, na sub 1° een sub ingevoegd, luidende:

2° de solvabiliteit ingevolge artikel 3:57 van de wet;.

Toelichting: Het is van belang dat DNB periodiek inzicht verkrijgt in de financiële situatie van elke premiepensioeninstelling. In dat kader is voorzien in het uitvragen van jaar- en kwartaalstaten, zodat de benodigde gegevens op uniforme wijze bij DNB aangeleverd worden. Gezien de activiteiten van een premiepensioeninstelling zijn de verslagstaten van premiepensioeninstellingen op onderdelen vergelijkbaar met die van pensioenfondsen en levensverzekeraars. Een premiepensioeninstelling kent geen verzekeringstechnische risico's en daarmee ook geen herverzekeringcomponent. Op grond van dit artikel kunnen gegevens worden uitgevraagd op basis van de eigenvermogensseis in artikel 3:53 en de vereisten aan het beleggingsbeleid in artikel 3:267b van de wet. In het voorstel van wet Wijzigingswet financiële markten 2013 wordt voorgesteld het solvabiliteitsvereiste in artikel 3:57 van de wet tevens van toepassing te verklaren op premiepensioeninstellingen. Vanaf het moment van inwerkingtreding van die wet zal DNB tevens bevoegd zijn om gegevens uit te vragen ten aanzien van de solvabiliteit. Daartoe is de inwerkingtreding van het tweede lid van dit onderdeel gekoppeld aan de inwerkingtreding van de wet.

F

Aan artikel 131, tweede lid, worden, onder vervanging van de punt aan het slot van onderdeel d door een puntkomma, twee onderdelen toegevoegd, luidende:

e. een maal per jaar voor de jaarrekening, bedoeld in artikel 130, vijfde lid, onderdeel a;

f. vier maal per jaar voor de in artikel 130, vijfde lid, onderdeel b, genoemde staten.

Toelichting: Met dit onderdeel wordt de frequentie vastgesteld waarmee een premiepensioeninstelling verslagstaten moet aanleveren bij DNB.

Artikel II

1. Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het wordt geplaatst, met uitzondering van artikel I, onderdeel E, tweede lid.
2. Artikel I, onderdeel E, tweede lid, treedt in werking op het tijdstip waarop artikel I, onderdeel PM, van de Wijzigingswet financiële markten 2013 in werking treedt.